

Appa News nr. 2 • 2013

APPA News

 GrønlandsBANKEN

Tlf.: 70 1234

www.banken.gl

Immikkoortoqarfik nutaaq
Ny filial. 2

Sumiiffimmi tapersersuivugut
Vi støtter lokalt 4

Kalaallit Nunaanni telefunit
normuisa atugaanersaat matulerpoq
Grønlands mest populære telefonnummer lukker . 14

Immikkoortoqarfik nutaaq

Ny filial

Aasiaat

Oktoberip 14-ianni Aasianni Appaaraq piffissaq tamak-kerlugu ammasarluni immikoortoqarfivinngorpoq. 2014-imi februarip aallaqqataata tungaanut Helle Mark pisortaagallassaaq, ulloq taanna Malene Christensen pisortanngussamat.

14. oktober blev Appaaraq Aasiaat omdannet til en fuldtidsfilial. I spidsen for filialen står Helle Mark indtil 1. februar 2014, hvor Malene Christensen tager over.

Immikkoortoqarfimmi siunnersorneqartarsinnaavutit. Aningasanik tigusissaguit Pilersuisumi taamaalioritassaatit. Immikkoortoqarfik arnanik sisamanik sulisoqalerpoq.

I filialen kan du få rådgivning. Skal du hæve kontanter, sker det stadig hos Pilersuisoq. Afdelingen er nu bemanded af fire kvinder.

Aasianni pisortaasussaq

- 34-nik ukiulik
- Sisimiuni inunngorsimallunilu peroriartorsimasoq
- Qallunaanik angajoqqaqarama nammineerlunga kalaallisut ilinniarnikuuvunga meeraqatikka oqaloqatigalugillu pinnguaqatigisinnaajumallugit. Taamaattumillu ullumikkut kalaallisut paasisinnaallungalu kalaallisorluinnaq oqalussinnaavunga
- Aningaaserivimmi siunnersuisartutut ilinniarsimavunga
- Nuummi Niuernermik Ilinniarfimmi Finansiel Rådgivning tunngavigalugu Akademiuddannelses ingerlappara Akademiuddannelsensemullu ilanngullugu aqut-sinermik ungsianiiit ilinniarlunga
- GrønlandsBANKip Sisimiuni immikkoortoqarfiani 2001-imi sulilerpunga. 2005-imiit ukiuni tallimani Qaqortumi immikkoortoqarfimmi sulivunga, kingornalu Sisimiunut uteqqillunga
- Inuuninni anguniagaqarneq taakkulu angunissaat pingaartitaraara
- Ilinniakkat marluk ataatsikkut ingerlakkakkit sun-ngiffiga tamangajaat ilinniakkerisarpunga. Annerusutigulli atuartaaqanga, pingaartumik inuit imminnut oqaluttuaralutik atuakkiaannik ikinngutikkalu nuannisaqatigisarlugit

Vores kommende leder i Aasiaat

- 34 år
- Født og opvokset i Sisimiut
- Med danske forældre lærte jeg selv at tale grønlandsk, så jeg kunne lege og tale med de andre børn. Det betyder at jeg i dag forstår og taler grønlandsk flydende
- Uddannet bankrådgiver
- Er i gang med Akademiuddannelsen i Finansiel Rådgivning på Handelsskolen i Nuuk og Akademiuddannelsen i Ledelse på fjernstudium
- Ansat i GrønlandsBANKEN i Sisimiut filial i 2001. Arbejdede fra 2005 i fem år i filialen i Qaqortoq, hvorefter jeg vendte tilbage til Sisimiut
- Det vigtigste for mig er at sætte mål og nå dem
- Det meste af min fritid går med at læse lektier, da jeg er i gang med to uddannelser på én gang. Men generelt læser jeg meget, især biografier og så kobler jeg sammen med mine veninder

Malene Christensen

"Aasianni ilassilluarneqarnerput nuannaarutigingaaarpura. Taamaattumik sapinngisara tamakker-lugu aningaasaqarneq pillugu pitsaasumik siunner-suisarumaarpunga, inuit kissaatigisatik angusarni-assammagit.

"Jeg er glad for den utrolig hjertevarme modtagelse, jeg har fået i Aasiaat. Jeg vil gøre, hvad jeg kan for at gengælde den ved at rådgive kunderne om økonomi, så de kan få deres ønsker og drømme opfyldt.

Sumiiffimmi tapersersuivugut

Vi støtter lokalt

Foto: Torrak, Nuuk, 2013

Kalaallit Nunaata tamarmi aningaaserivigimmatigut suliniutit Kalaallit Nunaata inerisarneqarneranut iluaqutaasut ulluinnarnilu atukanut oqilsaataasut tapersersortarpagut.

Sumiiffimmi peqataanissaq aallaavittut atortarparput suliniutinullu arlalinnut amerlanngikkaluartunilluunniit tapiinissaq pingaartittarlutigu, tapiissutigisatta sapinngisamik amerlasuunut iluaqutanissaat anguniarlutigu.

Sumiiffimmi suliniutit ingerlatallu tapiiffigiumasaqaagut. Aningaasaliiffiginikuusattalu ilagaat Torrak atuartunik isikkamik arsaatsitsisarneq, Aasiaat Midnight Sun Marathon, Maniitsumi X-Appitta, Ilulissani badmintonerluni GM pisartorpassuillu allat.

Tapiiffiginerpaasartakkatta ilagaat Katuaq - Kalaallit Nunaata kulturikkut illorsua, kulturimik siammarterinermi peqataaffigisarput, Elite Sport Greenlandimulli, qimussimik GM-ernermut Arctic Circle Race-imullu tapiisarnigut timersuutinut assigiinngitsunut iluaqutaasarput aammalu Kalaallit Nunaata nunat tamat akornanni nittarsaannejnareranut iluaqutaasarlutik.

Som Hele Grønlands BANK støtter vi initiativer, der er med til at udvikle Grønland og gøre hverdagen mere positiv.

Vi har det lokale engagement som rettesnor og fokuserer på at give mindre beløb til flere, så vores bidrag kan komme flest muligt til gavn.

Vi støtter meget gerne lokale initiativer og arrangementer. Blandt andet har vi sponsoreret Torrak skolefodboldturneringen, Aasiaat Midnight Sun Marathon, X-Appitta i Maniitsoq, GM i badminton i Ilulissat og mange andre begivenheder.

Blandt vores største sponsorater er Katuaq – Grønlands kulturhus, hvor vi er med til at brede kulturen længere ud, mens vores sponsorbidrag til Elite Sport Greenland, GM i hundeslæde og Arctic Circle Race hjælper bredt på tværs af sportsgrene og samtidigt er med til at profilere Grønland internationalt.

Aningaasaliisuusarnermut
politikerput uani paasiniaaffigiuk

Læs mere om
vores sponsorpolitik

Takorluukkarnut tapiissut

Pilersitassamik, aaqqissutassamik allamilluunniit isumassarsiaqarpit, taava qinnuteqaammik nassiussivigitigut.

Suliniutit ataasiakkaat najoqqutaralugit tapiissuteqartarpugut. Tapiissuteqariaatsit assigiinngitsut aalajangersimaffigeqqissaartanngilagut. Suliniuteqarniarluni qinnuteqaat erseqqissuullunilu sukumiisuuneruppat tapiiffingeqarsinnaaneq qularnannginnerussaaq. Aningaasaliisuunissamik qinnuteqaatit nutaat ukiumut sisamararluta isummerfigisarpagut. Februarip, majip, augustip novembe-
rillu naanerini.

Støtte til din drøm

Har du en god idé til en event, et arrangement eller noget andet, så send os en ansøgning.

Vores sponsorstøtte afhænger af det enkelte projekt. Som udgangspunkt er vi ikke låst fast på bestemte former for støtte. Jo mere konkret og fyldestgørende projektansøgningen er, jo større er chancerne for at få støtte. Vi tager stilling til nye sponsoransøgninger fire gange om året – i slutningen af februar, maj, august og november.

Ilinniartut ANINGAASAQARNEQ ilinniarpaat

Ajornakusoortariaqanngilaq

Inuinnaat aningasaqarnerat pillugu Kalaallit Nunaanni atuarfinnut ilinniarneruntuunngorniarfinnullu oqalugiariartortarpugut. Tamanna inuinnartut aningasaqarnerup paasineqarnerunissaanut iluaqutaasussatut isigigatsigu taamaaliortarpugut. Tamanna siunissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu angorusutaminnik piviusunngortitsinisaannut iluaqutaasinnaammat. Tamanna ataasiakkaanut uagutsinnullu iluaqutaasarpoq.

Tamatigut siunnersuutit aalajangersimasut aallaavigalugit saqqummiussisarpugut. Aningasaqarnermk qanoq aqut-sisinnaneq, sipaarnissamut siunnersuutit imaluunniit pi-viusorpalaartumik missingersuusiortarneq ilaatigut sammisarpagut.

Siunnersuisartutta misigaat, sumiluunniit ilinniartut namminneq aningasaqarnermk ilinniarnissaat siunnersuutinillu pinissartik soqutigisorujussuugaat. Tamatumalu ilaatigut kingunerisimavaa arlallit Netbankitaarsimanerat, taamaalillutillu aningaasanik atuinertik ajornannginnerusumik malinnaaffigisinnalersimavaat, akiligassanillu aki-liinermi saniatigut akiliuteqartariaarussimallutik.

Pitsaasumik siunnersorneqarnissamik pisariaqartitsiguit taava atassuteqarfigitigut.

Elever lærer om ØKONOMI

Det behøver ikke være svært

Vi er ofte ude og holde oplæg om privatøkonomi på skoler og gymnasier rundt om i Grønland. Vi gør det, fordi vi mener, det er væsentligt at forbedre forståelsen for privatøkonomi. Det kan hjælpe de unge med at indfri deres drømme på sigt. Det er til gavn for den enkelte og til gavn for os.

Oplæggene tager altid udgangspunkt i nogle konkrete råd. Det handler blandt andet om, hvordan man får overblik over økononien, tips til at spare op, eller fif til at få lagt et realistisk budget.

Vores rådgivere oplever, at eleverne overalt er meget interesserede i at lære mere om privatøkonomi og tager rådene til sig. Det har blandt andet resulteret i, at flere har oprettet Netbank, og dermed let kan følge med i, hvad de bruger deres penge til, ligesom de slipper for gebyrer, når de skal betale regninger.

Hvis du har brug for nogle gode råd, så kontakt os.

SWIPP

Swipp nalunngiliuk?

Swipp mobili atorlugu aningaaasanik inummiut inummut allamut nuusseriaasiuvooq nutajullunilu pisaritsoq. Kontonormu NemID-ilu atornagit.

Kontorni aningaaasaateqaruit ullormut 3.000 kronit tikillugit swipperisarsinnaavutit.

Mobilbank atorlugu tigisisussap mobilnormuanut swipperisarsinnaavutit.

Illit tigisisussarlu Swipp-imut nalunaarsimassaasi. Mobilbank-imut Netbank-imulluunniit nalunaarit.

www.banken.gl-mi Swipp pillugu annerusumik atuarsinnaavutit.

Kender du Swipp?

Swipp er en ny og nem måde at sende penge fra en person til en anden via mobilen.

Uden kontonummer og uden NemID.

Du kan swippe op til 3.000 kroner om dagen så længe du har penge på kontoen.

Duswiper via din Mobilbank til modtagerens mobilnummer. Både du og modtageren skal være tilmeldt Swipp. Tilmeld dig i Mobilbank eller Netbank.

Du kan læse mere om Swipp på www.banken.gl

 GrønlandsBANKEN
www.banken.gl · tlf. 70 1234

PiSiu**SAMMILLUGU**

Bjørn Tegner Bay

Kalaallit Nunaanni pinaveersaartitsinermut Siunnersuisoqatigiit – PiSiu ataqatigiissummik pinaveersaartitsineq aqqutigalugu pinerlunniartarnermik apparsaaniarpoq

Inuppassuit qanoq ilillutik pinerlunniartarneq pinngitsoorniarsinnaanerlugu eqqarsaatigisarpaat. Immaqa toqqissisimanissartik pillugu unnukkut kisiimiillutik aninaveersaartarpus. Immaqaluunniit tillinniarfigineqarsinnaanertik pinngitsoorniarlugu unnukkut qulliit qaminnagit anisarput. Taamaattumik pinerlunniartarnermik pinaveersaartitsineq ulluinnarni tamatsinnut attuumassuteqarpoq.

– Kikkut tamarmik toqqissisimallutik peroriartornissaat inersimalerunillu pinerlunniarnermit eqqugaanatik toqqisisimasumik inuuneqarnissaat kissaatigaarput. Taamaattumik kalaallini inuiaqatigiinni pinerlunniartarnerup pitsaaliornissaa sulissutigaarput, politimester PiSiu-mi siulittaasusoq Bjørn Tegner Bay oqarpoq.

PiSiu ilaatigut qaammarsaasареq, misilitakkанik paallaasseqatigiittареq sumiiffinnilu pitsaaliuinerмik suliqaqtut suleqatigisarnerat aqqutigalugit sulisarpoq. PiSiu 2015-ip tungaanut meeqqat inuusuttullu pingaarnertut sammillugit sulisimavoq, pissutigalugu pinerlunniartarnerup siusissukkut qanoq iliuuseqarfingineqartarnera pingaartuuusoq misissuinertigut paasineqarsimammat. Siunnersuisoqatigiit suliniuteqarfingisaat assigiinngitsut pingasuupput, tassalu PiSiu-p sulinerata ilisimaneqarnerulernissaa, annersaasarnerup kinguaassiutitigullu atornerluisarnerup apparsarnissaa kiisalu tillinniartarnerup akiorneqarnissaa.

Pinerlunniartarneq inuiaqatigiinni ajornartorsiutaavoq inuinnarnut amerlaqisunut pisortanullu - ilaatigut politiinut peqqinnissaqarfimmullu aningaasartuuterpassuarnik nassataqartartoq. Inunnut ataasiakkaanut pinerluffigineqarneq timikkut eqqarsartaatsikkullu annertuumik eqqugaanermik kinguneqarsinnaasarpoq.

– Tamatta ataasiakkaarluta pinerlunniartarnermik pinaveersaartitsinermik ilisimasaqarnerulernissarput iluqutissaavoq PiSiu-p nukittorsarusutaa. Taamaattumillu ukiajumiit paasisitsiniaalernissarput iluaqutaalluarumaarpoq. »Unnukkut aninermi annersaaneq pinaveersaaruk« - siunnersuutinik naatsunik, inuusuttut imerlutik pisartunik akerlerilernermik kinguneqarsinnaasartunik nalaataqartanerannik pitsaaliuinermut tunngasunik saqqummius-suiffiusassaaq, Bjørn Tegner Bay oqarpoq.

PiSiu pillugu

- PiSiu uumap naalisaatigaa 'Pinerlutsaaliuinermut Siunnersuisoqatigiit', tassalu Kalaallit Nunaanni Pinerlunnermik pinaveersaartitsineq pillugu Siunnersuisoqatigiit.
- PiSiu 2009-immi pilersinneqarpoq.
- Sulisitsisut peqatigiiffiisa sinnisaat, kattuffit sinnisaat, Ilaqutariinnut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naliigiisitaanermullu Naalakkersuisoqarfik, Peqqinermut Naalakkersuisoqarfik, Kalaallit Nunaanni politiit, KANUKOKA, Pinerluuteqarsimasunik Isumaginnitoqarfik sulinermillu inuussutissarsiqartut kattuffi siunnersuisoqatigiinni ilaasortaatitaqarput.
- PiSiu immikkut aningaasaliiffigineqartangnilaq. Taamaattumik suliniutissat pisussallu allat tamarmik aningaasaateqarfinnut qinnuteqartarnikkut assigiinngitsunillu suleqateqartarnikkut aningaasalersorneqartassapput.

Nalunngiliuk

- Kalaallit Nunaanni meeqqat inuusuttullu 1/3-iisa missaat inuuniarnikkut assigiinngitsunik ajornartorsiuteqarltillu aporfissaqarmata pinerlunniartalernissamik kinguneqarsinnaalluartunik.
- Annersaasarnerit kinguaassiutitigullu pinerluuteqartarnerit ikiliartorput. Taamaakkaluartoq Kalaallit Nunaanni annersaarerit nalunaarutigineqartartut Danmarkimi innuttaasut amerlassusiannut sanilliullugit suli tallimariaammik qaffasinnerupput. Kinguaassiutitigullu pinerluuteqartarnerit 12-eriaamik qaffasinnerullutik.
- Tillinniartarnerit Kalaallit Nunaanni Danmark-iminngaaniiut appasinnerupput. Tillinniarnermilu tillinneqartartut ikinnerupput.

Quppernerit "SAMMILLUGU"-mi suliniutit nutaa-jupput. Isummersuutit Kattuffiillu unamminiar-nartunik, Kalaallit Nunaata atugaanik, aaqqiiniarlutik akisussaaffimmik tigusisimasut pillugit siunissami quppernerit arlallit atorlugit paasissutissiassaagut.

I FOKUS

PiSiu

Bjørn Tegner Bay

Det Grønlandske Kriminalpræventive råd – PiSiu arbejder for at nedbringe kriminaliteten gennem en integreret forebyggende indsats

Mange mennesker tænker over, hvordan de kan undgå at blive offer for kriminalitet. Måske vælger man ikke at gå alene gennem byen om natten for at føle sig mere tryg. Det kan også være, at man lader lyset være tændt derhjemme, når man tager hjemmefra, for at undgå indbrud. Kriminalitetsforebyggelse berører os alle og vores hverdag.

– Vi ønsker, at alle mennesker får en tryg opvækst og et trygt voksenliv fri for kriminalitet. Derfor arbejder vi for at forebygge kriminalitet i det grønlandske samfund, siger politimester og formand for PiSiu, Bjørn Tegner Bay.

PiSiu arbejder blandt andet gennem oplysningsvirksomhed, erfarsudsveksling og samarbejde med lokale forebyggelsesaktører. PiSiu har frem til 2015 hovedfokus på børn og unge, fordi undersøgelser viser, at en tidlig indsats mod kriminalitet er vigtig. Rådets tre indsatsområder er at øge kendskabet til PiSiu, forebygge vold og seksuelle overgreb og nedbringe berigelseskriminaliteten.

Kriminalitet er et samfundsmaessigt problem, som indebærer betragtelige økonomiske udgifter for mange private borgere og offentlige myndigheder - herunder bl.a. politi og sundhedsvæsen. For den enkelte kan det også have alvorlige fysiske og psykiske konsekvenser at være offer for kriminalitet.

– Opmærksomhed og viden om, hvordan vi hver især kan være med til at forebygge kriminalitet, er en kvalitet, som PiSiu ønsker at styrke. Derfor giver det også god mening for os med den kampagne, som vi satte i gang i efteråret. ”Undgå vold i nattelivet” kommer med nogle korte gode råd, som skal hjælpe de unge til at komme væk fra de konfliktfyldte situationer, som kan opstå, når man har fået for meget at drikke”, siger Bjørn Tegner Bay.

Om PiSiu

- PiSiu er en forkortelse af ’Pinerlutsaaliuinermut Siunnersuisoqatigiit’, som står for det Grønlandske Kriminalpræventive Råd.
- PiSiu blev stiftet i 2009.
- Rådet består af repræsentanter fra arbejdsgiverorganisationerne, de frivillige organisationer, Departement for Familie, Kultur, Kirke og Ligestilling, Departement for Sundhed, Grønlands Politi, KANUKOKA – De Grønlandske Kommuner Landsforening, Kriminalforsorgen samt lønmodtagerorganisationerne.
- PiSiu har ikke en selvstændig økonomi. Derfor skal alle projekter og tiltag finansieres via fundraising og gennem forskellige samarbejder.

Vidste du at

- Ca. 1/3 af børn og unge i Grønland har forskelligartede trivselsproblemer og vanskeligheder, som sætter dem i en højere risiko for at havne i kriminalitet.
- Antallet af vold og sædelighedssager er faldende. Alligevel har Grønland stadig 5 gange så mange voldsanmeldelser pr. indbygger som Danmark. Og 12 gange så mange sædelighedsforbrydelser pr. indbygger som Danmark.
- Der begås færre indbrud i Grønland end i Danmark. Desuden stjæles der også mindre, når indbrud sker.

Siderne ”**I FOKUS**” er et nyt tiltag. Fremover vil vi bruge nogle sider på at give et indblik i nogle af de stemmer og organisationer, som tager ansvar og forsøger at løse de udfordringer, som Grønland står i.

Læs mere om PiSiu på www.pisiu.dk og på Facebook

Qanoq sivisutigisumik utaqqissagatta?

Ilaanneeriarluni aningaasanik tigusisarfimmik atorunnaartoqarsimanera pillugu isornartorsi-uisoqartarpoq. Taamaattumik aningaasanik tigusisarfiiit qanoq aaqqissuuussaanerat Appa News-imuani nassuaatigilaarniarparput.

Tassami karsiinnartut attataasanik toortartagaqarlutille elektroniskiusunik atortorissaarutilittut isikkoqarsinnaagunaraluarput. Aningaasanilli tigusisarfiiit mikisualuppas-suarnik atortorissaaruteqarput. Saavatungaannaalluunnit, karsertaa ilissi sullitatut takusartagarsi, 25-nik immikoortortaqarpoq. Taamaattumik aningaasanik tigusisarfik aseroraangat suliassat imaannaanngitsorujussuusinnaasrput. Suliassat suuneri ilisimaqqissaartariaqarput kukkunerlu nassaariniaarlugu misissugassat misilerigassallu amerlasaqaat.

GrønlandsBANKimi illoqarfinni immikoortoqarfigisatsinni katillugit 20-nik aningaasanik tigusisarfuiteqarpugut. Aningaasanik tigusisarfiiit atorneqartaqaat. Allaammi Kalaallit Nunaanni amerlanerpaarialrluta kordinik maskinamut ikkussiffingineqartarluta aningaasanik tigusiffigineqartarpud. ▶

Hvor lang tid skal vi vente?

Vi hører indimellem kritik, der handler om en automat, som er ude af drift. Derfor har vi i dette Appa News valgt at give et indblik i hvordan en pengeautomat er konstrueret.

Den ser måske ud til bare at være en simpel kasse med nogle få knapper og elektroniske dimser. Faktum er, at en pengeautomat består af mange smådele. Alene fronten, den ydre kasse som du ser som kunde, er stykket sammen af 25 dele. Det er en af udfordringerne ved en automat, når den går i stykker. Det kræver stor viden og masser af test at finde fejlen.

I GrønlandsBANKEN har vi i alt 20 automater fordelt i vores filialbyer. Automaterne bliver benyttet flittigt. Faktisk har vi i Grønland rekorden i antallet af gange, vi sætter vores kort i maskinen for at hæve penge.

Det betyder selvfølgelig også, at der er et stort slid på vores automater. Derfor skifter vi vores pengeautomater ud hvert femte år, mens maskiner i Danmark typisk har en levetid, der mindst er det dobbelte. ▶

Taamaattumillu aamma aningaa-sanik tigusisarfiutigut nungullari-artulertortaqat. Taamaattumillu uagut aningaasanik tigusisarfiuti-gut ukiut tallimanngorneri tamaa-sa nutaanik taarsertarpagut, maskinalli taamaattut Danmarkimi minnerpaamik piffissami marlo-riaammik sivisussusilimmi atorne-qartarpuit.

Taamaakkaluartoq aningaasa-nik tigusisarfiit ilaanneeriarlutik aserortarnerat pinngitsoorneqar-sinnaanngilaq. Tamanna aserorte-rinermik nalinginnaasumilluunniit nungullarnermik peqquteqarsinnaa-vog. Kukkuneq nassaarineqarpat kingoraartissat tikisinneqassapput, umiarsuakkut Kalaallit Nunaannut.

Kingoraartissarpasvuarnik quersu-atsinniittuuteqarpugut, aningaasa-nilli tigusisarfiit immikkualuttor-tarpassuaqarmata, uagullu 20-nik asulumi aamma piffissani assigiaar-tuni sanaanik peqaratta kingoraartis-sat assigiinngialuttorpassuit tamaa-sa pigereersinnaasanngilagut.

Aningaaserivittut allarpassuartaulli kingoraartissanik Hollandimiit pini-artariaqartarpugut. Akuttunngitsu-mik kingoraartissat allamut piniaqqa-gassaasarput. Tamanna sivitsorsataa-sarloq, taamaalillunilu aningaasa-nik tigusisarfiup iluarseqqinnissaa qaammat ataaseq sinnerluguluunniit sivisussuseqarsinnaalersarloq.

**GrønlandsBANK-imiit
arlaannik
paasisaqarusukkuit
appanews@banken.gl-imut
apeqquteqarsinnaavutit**

Alligevel kan det ikke undgås, at vores automater indimellem går i stykker. Det kan skyldes hær-værk men også almindeligt slid. Når fejlen er fundet, skal de nye reservedele skaffes og med skib til Grønland.

Vi har mange reservedele på lager i Nuuk, men da en pengeautomat har tusindevis af dele, og vores 20 maskiner tilmed er forskellige på grund af fremstillingsår, er det ikke muligt at have alle reservedede på lager.

Vi bestiller som de fleste andre pengeinstitutter vores reservedele fra Holland. Ofte er reservedelene i restordre. Det betyder en længere ekspeditionstid, hvilket er en af årsagerne til at det kan tage mere end en måned at få en pengeautomat til at køre igen.

**Er der noget i
GrønlandsBANKEN, som
du gerne vil vide mere om,
så send dit spørgsmål til:
appanews@banken.gl**

NALUNNGILIUK:

Nalunngiliuk: Kalaallit Nunaanni qaammatit tamaasa 93.855-riarluni aningaasanik tigusisarfinniit tigusisoqartarmat.

VIDSTE DU AT:

I Grønland bliver der hver måned foretaget 93.855 transaktioner i pengeautomaterne.

Aningaasaatitit **pissarsissutiginerukkit**

Få mere ud af **dine penge**

Milliuuninik kontonniittuuteqartariaqarnalluunniit aktianut kakkattorsuusariaqanngilatit. 20.000-25.000 kroniuteqaruit taakkulu ukiuni marluk-pingasuni uninngatissinnaallugit, taava aningaasaliueq aamma ilinnut iluaquaasinnaavoq.

GrønlandsBANKimi misilitakkagut pikkorissarsimassu-serpullu atorlugit aningaasaativit aningaasaliissutiginissaan- nut ikiorsinnaavatsigit, suliffuteqartuuguit, inuinnartut sullinneqartuuguit aningaasaliisarnermilluunniit ingerlat-sisartuuguit.

Sumiiffimmi periarfissat Kalaallit Nunaannilu akileraar- tarnermut tunngasut ilisimavagut, sullitagullu kiinarsil- lugit naapissinnaavagut.

– Tamanna nalinginnaasuunaniu nukittoqutaavoq, tassami aningaasaliissagaanni toqqisisimasariaqarpoq, aningaa- saliisarnermi siunnersuisartoq Per Christiansen oqarpoq.

Du behøver ikke have millioner stående på kontoen eller være ekspert i aktier. Har du omkring 20.000-25.000 kroner og en tidshorisont på bare to-tre år, kan investering også være noget for dig.

I GrønlandsBANKEN har vi både erfaringen og eksperten til at kunne klare dine investeringer, uanset om du er erhvervkunde, privatkunde eller institutionel investor.

Vi kender de lokale forhold og de særlige grønlandske skateregler, og kan mødes ansigt til ansigt med vores kunder.

– Det er en unik styrke, for investering handler om tryghed, siger investeringsrådgiver Per Christiansen.

Snyd ikke dig selv ved investeringer i Danmark

Bor du i Grønland og har værdipapirer i en dansk bank, så lad os tjekke, at de er investeret rigtigt. Der er ingen grund til at betale 42 % i skat af rente- og udbytte, hvis du kan få gevinsten skattefrit i Grønland.

Tænk langsigtet – tjen mere

Selvom vi i GrønlandsBANKEN har kongerigets højeste indlånsrente uden binding, vil det på grund af skat og inflation stadig bedre kunne svare sig at investere, hvis du ved, du først skal bruge pengene om to-tre år, siger investeringsrådgiver Per Christiansen.

Sådan arbejder vi

Per har 15 års erfaring med investering og formuepleje. I Nuuk giver han sin viden videre til rådgiverne Johanne Nivé Møller og Klaus Therkildsen. Desuden rejser han hvert år ud til vores kunder uden for Nuuk. Vi har lokale rådgivere med fokus på investering i alle filialer. Har du brug for hjælp, kan du kontakte:

Imatut sulisarpugut

Per aningaasaliisarnerup aningaasaatinillu isumaginninne- rug tungaatigut ukiuni 15-ini misilittagaqarpoq. Nuummi ilisimasani siunnersuisartunut Johanne Nivé Møllerimut Klaus Therkildsenimullu ingerlateqqippai. Ukiullu tamaa- sa angalasarpoq sullitagut Nuup avataaniittut naapik- kiartorlugit. Immikkoortoqarfitsinni tamani sumiiffinni siunnersuisartoqarpugut aningaasaliisarnermik sammi- saqartunik. Ikiortariaqaruit taava atassuteqarfigikkit:

AAJUKU ILINNUT aningaaasaliinissamik isumaliuteqartumut siunnersuutit pitsaasut sisamat:

● Unnuami sinilluartarit

Aningaaasaliisarneq pillugu siunnersuisartut oqaloqati-
giuk aningaaasaliiffiginiakkavillu qanoq ittuussusia al-
laaseriuk, ilinnorpiaq naapertuuttunngorlugu, taava un-
nuami sinilluartassaatit.

Akissutinik aaqqiinernillu tamanut naapertuuttunik
peqanngilaq, taamaattumik aningaaasaliinikkut suna
kissaatiginerlugu eqqarsaatigiuk. Aningaasat soorlu as-
sersuutigalugu ukiut tallimat qaangiuppata illusinermut
atorniarsimagogukkit, taava ukiumut pissarsiassaqartar-
nissat pisariaqartissavat imaluunniit utoqqalinissannut
isumalluutissaqarnissat eqqarsaatigaajuk?

● Ilisimasaqarluartut suliassamik suliarinnitsikkit

Aningaaasaliisartut peqatigiiffiat aqqutigalugu aningaa-
saliigit

Pissarsiassaqartarnissaq qularnaarneqarsinnaanngilaq.
Oqaluttuarisaanermili ineriaartorneq qiviaraanni taava
pappiarat aningasanik nalillit sipaagaqarnermut konto-
mit nalinginnaasumiit pissarsissutaanerusarput.

● Tamaasa ataasiinnarmut inissinnagit

Aktiat obligationillu akornanni oqimaqaqtigiiuttoqarnis-
saa isumagiuk.

Aktiat nalingi nalinginnaasumik obligationiniit nikerara-
junnerusarput, aammali nalinginnaasumik pissarsissu-
taagajunnerusarlutik. Taakku nalinginnaasumik immin-
nut paarlangasumik nikerartarput, tassa aktiat nalingi
qaffakkaangata obligationit nalingi appartarput paarlau-
tuanillu. Illit aningaaasaliissutit ilinnorpiaq naleqquttu-
mik aaqqissuussinnaavagut ilinnut naleqqulluinnartuu-
nissaat tunngavigalugu qaffassisumik, akunnattumik
appasisumilluuniit nalorninartoqartillugit.

● Annilaarlutit tuniniaapallaqinak

Aaqqissuussinerit tatigiuk aningaaasaliinerpillu eqqor-
tuunera tatigiuk.

Nalingisa piffissap ilaani allanngorarsinnaanerata aku-
erininssanut piareersimassaatit. Nalit ilaata ataatsip
apparnera naarlulissutigissagukku taava nalorninar-
toqannginnerusartunik qinersissaatit. Imaluunniimi
aamma nalinginnaasumik sipaarnissat qinersinnaavat.

Her er fire GODE RÅD til dig, der overvejer at investere:

● Sov roligt om natten

Snak med din investeringsrådgiver og få lavet en inve-
steringsprofil, der passer præcis til dig, så du kan få en
roligt nattesøvn.

Der er ingen standardsvar og løsninger, så tænk over,
hvor du ønsker af din investering. Skal du eksempelvis
bruge pengene til et huskøb om fem år, skal du bruge et
årligt afkast eller handler det om at sikre din alderdom?

● Lad eksperterne gøre arbejdet for dig

Investe gennem en investeringsforening.

Der er ingen garantier for afkast. Men kigger man hi-
storisk på udviklingen, så giver værdipapirer et bedre
afkast end en almindelig opsparskonto.

● Sæt ikke alt på et bræt

Sørg for at have en god balance mellem aktier og obliga-
tioner.

Aktier har typisk større udsving end obligationer, men
giver sædvanligvis også et større afkast. Desuden bevæ-
ger de sig generelt modsat af hinanden, så når aktiekur-
serne stiger, falder obligationerne og omvendt. Vi kan
skræddersy dine investeringer med høj, mellem eller lav
risiko, så det passer bedst til dig.

● Sælg ikke i panik

Vær tro mod din strategi og stol på at dine investeringer
er rigtige.

Du skal være klar til at acceptere at kursværdierne svin-
ger over tid. Hvis du får ondt i maven af en enkelt kurs-
nedgang, skal du vælge en lav risikovillighed. Alternativt
kan du vælge at spare op på traditionel vis.

Kalaallit Nunaanni telefuunit normuisa

Grønlands mest populære

TDS (TastDinSaldo) teknologiikkut ineriartornerup pisariaarutitippaa. Taamaattumik sullissivik atorlu-arneqartoq taanna 2014-imí matuneqassaaq. Taarsiu-lugu SMS-ikkut sullissivimmik, ilaatigut saldo-nnik paasiniaaffigisinnasaannik pilersitsissaagut.

SMS-ikkut sullissivipput TDS-itut ittuussaaq. Allaanerus-sutigissavaali illit sianertassannginnavit, taamaallaalli SMS-ertassagavit.

TDS-imik atuisooriinngikkuit atuisartutut allatsissimas-saatit.

- 1** Atuisutut normut + S + kortillu saldo-mik paasiniaavigerusutavit normua toortartassavatit.
- 2** Taanna 1710-imut nassiutissavat
- 3** Kingunitsiannguatigut SMS-erfigineqassaatit, saldo kontomilu allassimasut kingulliit tallimat pillugit.

Den teknologiske udvikling har overhalet TDS (Tast-DinSaldo). Det betyder, at den populære service bliver nedlagt i 2014. I stedet opretter vi en SMS service, hvor du blandt andet kan tjekke din saldo.

Vores SMS service fungerer på samme måde som TDS. Forskellen er, at du ikke ringer op, men i stedet sender en SMS.

Du skal være oprettet som bruger, hvis du ikke allerede bruger TDS.

- 1** Tast dit brugernummer + S (for saldo) + det kontonummer, du ønsker saldoen oplyst fra.
- 2** Send beskeden til 1710
- 3** Et øjeblik efter får du en SMS retur, med saldoen og de 5 seneste posteringer.

**Smartphoneqaruit
Mobilbank ilinnut suli
pitsaanerusinnaavoq.
Unga paasiniaagit ...**

**Har du en smartphone,
kan Mobilbank være
en bedre løsning for
dig. Se mere her...**

atugaanersaat matulerpoq

telefonnummer lukker

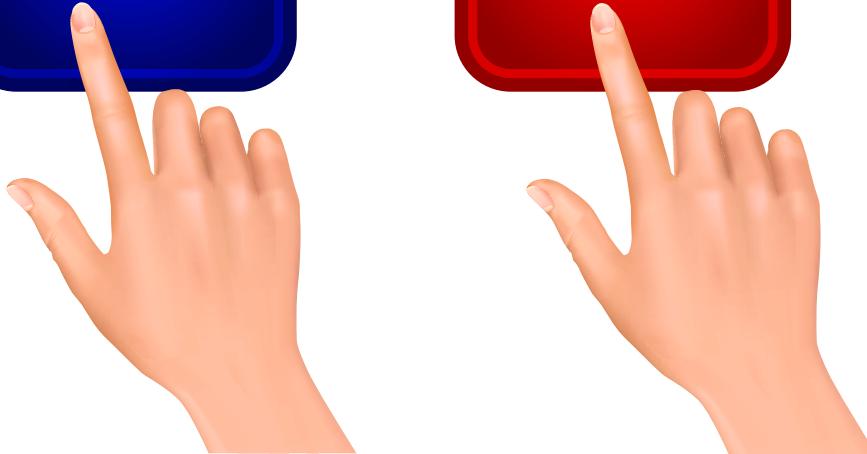
1

2

3

SMS-ikkut sullissinermut
video-mi ilitsersuut uani
takujuk www.banken.gl

Find en videovejledning
til SMS service på
www.banken.gl

Kortit atorlugit peqquserlunniartartut mattutikkit – MasterCard-it isumannaannerulersiguk

Netbank, Mobilbank siunnersuisartulluunniit suleqatigalugit sumi qanolu MasterCard-inniit tigusisoqartarnissaanik ajornanngitsumik qinersisinaavutit.

Mattussisinnaavutit:

- Nunarsuup ilaani aalajangersimasuni
- Aningaasanik tigusifarfirmiit tigusinissamut
- Internettikkut niuernermut aamma internetikkut pinnguaatinut

Marlussunnguanik klik-iinnarlutit namminerluinnaq isumannaallisaanermut aaqqiissutissannik sanasinnaavutit
– taamatorluinnarli sukkatigisumik allangorteqqissinnaasannik.

Spænd ben for kortsvindlere – Gør dit MasterCard mere sikkert

Via Netbank, Mobilbank eller din rådgiver kan du nemt vælge, hvor og hvordan der kan hæves på dit MasterCard.

Du kan blokere:

- Hele verdensdele
- Hævninger i pengeautomater
- Internethandel og internetspil

Det kræver kun et par klik at lave din sikkerhedsprofil – og kan lige så hurtigt ændres igen.

Illit uangalu akisussaaffeqarpugut

Du og jeg har et ansvar

Kinaluunniit pisinnaasani sinnerlugit akisussaaffilerne-qarsinnaanngilaq, taamatut ussateqarpoq. Tamanna uanga isumaqartippa, uagut tamatta ataasiakkaarluta sak-kussat pisinnaasallu, tamatta ataasiakkaarluta pigisagut pitsaanerpaamik atussagigut. Tamattami ataasiakkaarluta inuiaqtigiit inooqataaffigisatta ilorraap tungaanut ingerlattinnissaannut akisussaaqataavugut. Inuttut - ataasiakkaarluta - peqatigiiffit ilaaffigisagut peqatigalugit.

GrønlandsBANKI mi ukiuni kingullerni inuiaqtigiinnut akisussaaffik (CSR), imaluunniit uagut nammineq Pakkus-sineq-mik taanikuusarput suliarinikuuarput. Immikkoortut assigiingngitsut pingasut sammillugit, tassalu aningaa-salersuinermik paasinninneq, inunnik isumaginninneq aamma piumassutsimik peqataaneq aammalu siunnersui-nissamut periarfissarissaarneruneq. Tamanna tusaannar-lugu immaqa ingasaginarsinnaavoq, kisianni taamaaqqa-janngilaq.

Uagut soorlu assersuutigalugu atuarfinnukarluta inuusut-tut missingersuusiornermik ilinniartittarpagut, sulianik ilisimasaqarnerput attaveqatigiaat ataatsimiinnerini ataatsimeersuarnernilu atortarpagut aammalu allaffitta iluani avataanilu ilinniartitsararluta. Piumassutsimillu sulisan-neq ilaatigut sumiiffinni timersornikkut iliuuseqarnernut, nuna tamakkerlugu katersuiniarnernut illoqarfennilu salii-nernut atortarparput.

Tamanna uanga aningaaserivimmi pisortasutut tulluusi-maarutigaara, qularutigingngilaralu kivitseqatigiainnermut peqataasarmeq siunissami imminut akilerluarumaartoq. Inunnut ataasiakkaanut aamma taamaappoq. Kalaallit Nunaanni inuit suliassanik amerlasuunik kivitseqataasus-saasugut ikittunnguvugut. Taamaattumik ineriartorner-mut akisussaaffimmik politikerinut kaamitsiinnanngin-nissarput, paarlattuanillu nunatta ineriartorneranut peqataanissarput pingaartuuvoq. Tamatta, uanga illillu, akisussaaffeqarpugut.

Ukioq nutaaq aallartingajalermat qularnangitsumik amerlapput saniguallannissamik, pujortartarunnaarnis-samik ilaquutanulluunniit tutsiutikulanerunissamik eqqar-sartut. Tamanna tupinnaquteqanngilaq. Kisianni soormi qanittumi avatangiisigisavit pitsasumik ingerlanissaanut akisussaaqataanerit ilanngutinngiliuk? Uanga nammineq aningaaseriviup ilisimasaasa, tunisassiaasa siunnersui-sarneratalu ilisimaneqarnerunissaat suliniutiginiarpara – aamma ilinnut iluaqtaasumik.

2014-ip ilinnut, qanigisannut Kalaallit Nunaannullu pitsasuunissaanik ilua-naarnartuuunissaanillu kissaappassi.

*Aningaaseriviup pisortaa
Bankdirektør
Martin Kviesgaard*

Ingen er forpligtet over evne, lyder et ordsprog. For mig betyder det også, at vi hver især skal gøre vores bedste med de redskaber og evner, vi har til rådighed. Vi har alle et ansvar for at løfte vores samfund i en positiv retning. Som individ – hver især – lige så vel som i de fællesskaber vi indgår i.

I GrønlandsBANKEN har vi de seneste år arbejdet med vores samfundsansvar (CSR), eller Pakkussineq, som vi har valgt at kalde det. Vi fokuserer på tre områder, nemlig finansiell forståelse, socialt og frivilligt engagement og bedre adgang til rådgivning. Det lyder måske lidt højtravende, men er det langt fra.

Vi tager eksempelvis ud på skoler og lærer unge at lægge et budget, bruger vores faglige viden ved netværksmøder og konferencer, samt underviser både internt og eksternt. Vi bruger desuden tid som frivillige blandt andet ved lokale sportsarrangementer, landsindsamlinger og by-rengøringer.

Det er jeg som leder af banken stolt af, og jeg er ikke i tvivl om, at det på sigt betaler sig at være med til at løfte i flok. Sådan er det også som enkeltperson. I Grønland er vi få mennesker til at løfte mange opgaver. Derfor er det også vigtigt, at vi ikke bare skubber ansvaret for udviklingen over til politikerne, men i stedet hver især bidrager til at udvikle landet. Vi har alle et ansvar, både du og jeg.

Med et nyt år for døren er der sikkert mange der tænker på at få smidt nogle kilo, stoppet med at ryge eller ringe oftere til familien. Det er der ikke noget galt i. Men hvad med at sætte ansvaret for at få dit eget lokale nærmiljø til at blomstre med på listen? Personligt vil jeg arbejde på at nå endnu bredere ud med bankens viden, produkter og rådgivning – også til gavn for dig.

Med ønsket om et godt og lykkebringende 2014 for dig, dine nærmeste og Grønland.

**Isumassarsiaqaruit uagut
GrønlandsBANKEN-imi
qanoq ililluta Kalaallit
Nunaanni taperser-
suinerusinnaasugut
tusarfigerusupatsigit.
Isumassarsiatiit uunga
nassiuutikkit
csr-ide@banken.gl**

**Har du idéer til hvordan
vi i GrønlandsBANKEN
kan gøre mere for at
støtte Grønland, hører
vi meget gerne fra dig.
Send dine gode idéer til
csr-ide@banken.gl**